

אורות השבת

גלוון מס' 1027

בטאון הרבנות והמועצה הדתית בא-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשות מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת
ר' אברהם טרייקי

פרשת השבוע
בלק

עורך
ר' עוזיאל אדרי

דבר ר' העיר שליט"א

שמעה של מצוה

ויפנה יהוה את פַּנְיוֹן וְלֹא מִרְאֵר לְבָלָם מִזְמִרְתִּי לְכַיְּרִתִּי זֶה שְׁלַשׁ רְגָלִים (במדבר כב, כח)

זה שלוש רגליים: רמז לו, אתה מבקש לעקור אומה החוגגת שלוש רגלים בשנה. (רש"י)

כביר העירו המופרים, מודיע ראה בלעם הרשע לעקור מהם Dok'a מצוה זו של שלוש רגליים! ונראהabar בס"ד, שיש כדיועו שטי בחינות בקיים המצאות: יש המקימים את ציווי הbara - כעבד המשמש לפני הbara. וכור המבחן בזיה, הוא השמחה והזריות בקיים המצאות. שכןعبد המשמש החקירות, הוציא חוקר אקדמי מגירתו וכשהוא לפניו רבו, פשות שאין עשו כן מתוך שמחה על עצם העשיה או מוטוק אהבה ותיריה, מושאנו של מוגמותו הוא לצאת ידי חובתו ולקבל את שכרו. משא"כ בן המשמש לפניו מבוכב אותו על אצבעו סין משפטיו: "העצוע הזה אביו מאהבה וחוץ לשעת רוח לפניו. מעתה שפיר ייל' של הענינים הנראים שנייה כבר את דעותיהם של בני אדם רבים מאד". האמורין בפרשיות כי תבא, לא אמרו רק בעבור חסרון השמעה - כפשתם הרב השיב בדור רוח: אקדמי יכול להרטיע מי שיש לו כח אחד ושני עולם אחד ואלים רבים, אבל מי שיש לו אל אחד וכל העבריות שבידי. ברם, אם היה מקיים המצאות בשמהה, אז היה בכוחם להגן בעדו ולפטרו מן הדין מכל העבריות שבידי. שכן היהطبعו של אב רחים שהוא מסלק חבותינו. וזה לענין עומק דברי הרמב"ם בגמ"ש (הלכות מלוב פ"ה הלכה טו): "השמחה שישתמש האדם בעשיית המצאות ובאהבת האל שציווה בהן - עברודה גודלה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו או ליהיפרע ממנו, שנאמר תחת אשר לא עבדת את האלוהיך בשמהה ובשוב לבב, עכ"ל. והיינו שרואוי להיפרע ממנה מצד מעשי הרעים, יען כי לא עבד את האלוהיך שמא בלבב, עכ"ל.

ויהי הם דברי ריש"י הנפלאים ע"פ ואהבת את האלוהיך, ז"ל: "עשה דבריו מאהבה, אין זומה עשה מאהבה - לעושה מיראה, העשה אצל רבו מראה שהוא מטוריה עליון ומולך לי. ובמהשך הווסף ריש"י ע"פ ויהיו הדברים האלה" (דברים ז, ז) וזו"ל: "מהו אהבה, והוא הדברות שחתן לך את הקב"ה ומתקבב בדרכיו, עכ"ל. וזה מפורש טפי בדרכיו הטפויים שם, ז"ל: "ואהבת - תשים מושתת דבר שיטיב בעינינו כאשר תבין שאין תכלית נכבד מזה", ע"ש. הנה כי כן מושתת שחשמה שחשמה רק כאשר שחשמה שחשמה רק תכלית נכבד מזה".

וסימנא טובא אמין להאי מילטא, מדברי הכתוב יהאל הנאמן שומר הברית והחסד לאוהביו ולשומרי מצוותיו לאף דור (דברים ז, ט), ופי ריש"י: "לאוהביו - אלו שעשוין מאהבה, ולשומרי מצוותיו - אלו העשין מיראה". והנה לעיל (דברים ה, י) מפורש בכתוב שהקב"ה העשה חסד לאנשים - יעשה חסד לאוהבי ולשומרי מצוותוי, ובבר הרגנש ריש"י (שם) בהערה זו ופי זהה"ל: "לאף דור, ולהלך הוא אמר לאף, ולהלך שהוא כשהוא סמוך אצל לשומרי מצוותיו העשין מיראה הוא אומר לאף, ולהלך שהוא סמוך אצל לאוהביו - העשוי מאהבה שקרים ותור גודל הוא אומר לאנשים, עכ"ל. ובזה החכמוני שוב מדברי ריש"י, שאי אפשר לקיטים מצות בשמהה ובאהבתם מבלי שהגיעה לדרגת יאהובי. ומישגען לדרגה זו שקרו כפוף ומכופל לאין שיעור ואין עריך - ממי שמקיים את אותן מצוות מיראה, שכן הוא אשר אמרנו שאינו זומה שבר אשר מריעף האב על ביו - לשכר אשר ממשן האיזן זומה.

ובזה אמרותי לברادر הכתוב ר' רב לך אל תוטס דבר אליו עד בדור הזה" (דברים ד, כו). ושל לתמוה, מודיע לנו מושה לרבעינו ע"ה מהשיך ולשופך את שיחור לפניו. ושוב לא פלא מודיענו מונע מושה להמשיך ולהתפלל לפניו. שהרי אין לך ביטוי של אהבתה הי' וכיוספין לקים את כל מצותינו, כדוגמתם מי שМОון להתפלל חמץ מאות וחמש עשרה תפילהות (כמ"נ אמרתך) שנאמרו כולם בלשון שירה (דברי בעל הטורים - שירה וטיריקון ואתענין). וכן הפסיקו הקב"ה בתפילהו, יען כי המשתקוק לקיים מצות באהבה אין מידת הדין יוכלה ללמוד בפנוי, כדפי.

ומעתה יובן, מודיע ביקש לעקור מישראל אל דוקא מצות שלוש רגלים. שכן המוצה המשמלת יותר מכל את עובdot ה' בשמהה בגלוי, היא מצות שלוש רגלים אשר נאמר בכם ושמחתה בחgan. והואיל והבן בלעם הרשע שבקירתה השמחה בקיים המצאות - ניתנת רשות למשחית לחבל, ביקש לעקור Dok'a מצוה זו. ואכן הרואה יראה שביאור זה מוכח טפי מותוק 'ברכותוי של אותו רשות. דנה ע"פ י"ח עס' כלביא יקום' (במדבר כב, כד), פירוש ריש"י: 'כחון עומדין' משנות שחריתך מתגברים כלביא וכארוי לחוטף את המצוות ללבשו לטלית לקרה את שמעולחניה תפילין, עכ"ל. הנה כיון, בזה גלה בלבם מודיע אין בכוחו לקטרו על ישראל, שכן כל זמן שכם מותגברים כלביא וכארוי לחוטף המשך דבר ר' העיר במדור "אורות הקשרות"

דבר העורך ובגויים לא יתחשב

'הן עם לבד ישבו'. מברא רבי משה מידנו זע"א בלאם הרשע לא הבין איך ייתכן שהיודי נמצא בלבד עני ובעל ייסורים, ובכל זאת שמח ומודה לה'. והתשובה לזה יובגויים לא יתחשב', אצל היהודי אין נחש מה חשוב אצל הגוי, כל תענוו ושמחתו של היהודי היא שמחת הנשמה, אהבתה הי' ויראתה הי'. השבת י"ב-יג Tamuz חג הגולה של הרבי הררי"ץ הצלחה מגזר דין ממות בעבור החזקת היהודות ברוסיה. באחת החקירות, הוציא חוקר אקדמי מגירתו וכשהוא לפניו רבו, פשות שאין עשו כן מתוך שמחה על עצם העשיה או מוטוק אהבה ותיריה, מסובב אותו על אצבעו סין משפטיו: "העצוע הזה אביו מאהבה וחוץ לשעת רוח לפניו. מעתה שפיר ייל' של הענינים הנראים שנייה כבר את דעתיהם של בני אדם רבים מאד". הרבי השיב בדורו רוח: אקדמי יכול להרטיע מי שיש לו כח אחד ושני עולם אחד ואלים רבים, אבל מי שיש לו אל אחד וכל העבריות הזה מפחיד כליל'.

刂כער גאנט גאנז
ר' עוזיאל אדרי

וב המרכז הרופאי "סוטקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא"באר שבע

לוח זמנים שבועי

יום	יום'	יום''ג	יום''ב	יום''א	יום ט'	יום ט'''
יום ראשון	יום חמישי					
(8.7.23)	(7.7.23)	(6.7.23)	(5.7.23)	(4.7.23)	(3.7.23)	(2.7.23)
4:15	4:14	4:13	4:13	4:12	4:12	
4:23	4:22	4:21	4:21	4:20	4:20	
5:48	5:48	5:47	5:46	5:46	5:46	
8:30	8:30	8:29	8:29	8:28	8:28	
9:13	9:12	9:12	9:11	9:11	9:11	
10:24	10:23	10:23	10:22	10:22	10:22	
12:46	12:46	12:45	12:45	12:45	12:45	
13:22	13:22	13:21	13:21	13:21	13:21	
18:39	18:39	18:39	18:39	18:39	18:39	
19:51	19:51	19:51	19:51	19:51	19:51	
20:08	20:08	20:08	20:08	20:08	20:08	

זמני הדלקת הנרות

בלק	פרשת השבוע:
הפטרה:	והיה שארית
כינסת שבת:	19:31
יציאת שבת:	20:22
רבנן תם:	21:18

אורות הקשרות

המצוות ובהם מגלים את שמחותם בקיום מצוותה, איזו אין שם כוח
בעולם יכול להזיקם.

ושוב מצאנו מעלה זו, מפורשת בדברי בלאם הרשע (שם כב, כא) 'לא הבוי'
אוון בעקב ולא ראה עמל בישראל', ופרש האור החיים: 'שכונתו בזה,
על הצדיקים העמלים בתורה ובמצוות אך אינם מרגשים בזה שום עמל,
אלא אדרבהacad המשטעה בשעוועים לרוב שקס בתורה, עיי'יש'.
ואם יש את نفس' לדעת, מהי מידת השמחה הנדרשת מהאדם בקיום
המצוות, אז ולמד לדברי האורי' הק' עה'פ' הגז' י'תחת אשר לא עבדת
את' האלוהיך בשמהו, מרוב כל', היינו שציריך לשמחות בשמיota המצוות
כמי שזכה בכל הטוב שבעלום!

ובפרט למי שזכה לעמל ב תורה אשר נאמר בה (משלי ג, טו) 'וכל חפצך
לא ישו בה', ויזועים דברי המגניד מודבנה עה'פ' ועשהנו, כב) يولא ואוטי
קראית יעקב כי יגעת בי ישראל, וכדרכו נשא בזה את משלו, לסתור
שליח את משרותו להביה תבילה אשר נשלה אליו לבית הדור, והנה
בשדרך המשרת על מפן הבית כשהוא מוציא ומתנשף מוכבד החביבה
של תעוף, קבע בטהות בטהויות י'ז אנה הבחילה שלוי' שן התבילה
נסלהח אליל לא הכליה כי אם קופץ של מסמכים חשובים... ז'ש הכלוב
ילא אותו קראת יעקב - כי יגעת בי ישראל, והיינו מי שעול המצוות כבד
ללו מנושא, סימן מובהק הוא כי אינו נושא על כתפיו את תורה ה', יע' כי
כל הקשיים מוגבלים מול אהבת התורה וחמדת קיום מצוותיה.

ומרגלית בפיו של מורה הנאנן רב' בן ציון אמר שאול ז'יל', שהתרה
נמשלה לתכשיט מכמר התכוב (משלי א, ט) כי לויות זה הם בראשך
ענקים לגורגורתך', וטבע התכשיט שלעולם איינו מוכבד, ואדרבה כפי
גודל משקלו כך היא מידת תחווה ההקללה למי שמתבקש בו. ואכן מי
שזכה למלוד תורה במחיצתך, וכוח לראות כי דקה אחריו עמל ונעה
עצומה בהבנת עומק הסוגיא או פענות איזה דבר ברשי' והתוס'
ומהרשי' וכו', עד כדי אפיקת כוחות ממש, הפטר' יהנתני מאוד'!

בבבון גער און אונדרכן

הרב יהודה דרשי'

הרב הראשי וראב"ד בא-שבע

אורות הפרשה

שלבב לארכאה

'הו עם כלביה יוקס וכארוי יתנשא' (כב, כד). מבאר המגיד ממזורייש
זיע'יא' אורי' חזק מליביא. כשהיהודי קם לעבודת ה' הוא 'כלביה', אבל מידי
מוסיעים לו מן השמים, שכן הוא לטהר פותחים לו, והוא מトンשא' 'אורי'.

שלבב ער

'ברע שבב אורי וכלביה מי יקימנו' (כב, ט). מבאר ה'אור התורה' 'ברע
שכ'ב גס כשייחודי שקווע בשינה, בתרדמת הגלות, עדיין הוא 'אורי' ליבו
ער לקב'ה ולטורטו.

עמ' טיקטמו

'ברע שבב אורי וכלביה מי יקימנו' (כב, ט). מבאר הרב' 'ברע שבב' גם
כשייחודי שרוי בגולות, הוא חזק וניבור אורי וכלביה, ואין יד האומות
שולטות בו שליטו אמייתת. וכל זאת און בכורו של עס' ישראל לנאל את
עצמך, אלא 'מי יקימנו', הקב'ה הוא שיקים אותו וויצויאו מוגלות לנאהלה,
כתבו 'מי יתון מצון ישועת ישראל'.

בן ער א שמיטים לקל דעת

'יאמר בלאק אל בלעם לכה נא אקחן אל מוקס אחר, אויל יישר בעני
האלוקים וקbowto לי מושט' (כב, כ). מבאר ה'חפץ חייט' זיע'יא' היהודי ר'רא
שמיים נהר מאוד, ובודק כל דבר שמא איסור הוא. לעומתו, קל דעת חושב
תמייד אויל זה מותר.

תקדושה שתהילה בכבית

'מה טבו אהיליך יעקב משכנתיך ירושאל' (כד, ח). מבאר ה'שאריות
ישראל' עורך התפילה סיידרו פסוק זה בראש התפילה, מיד בכניסה לבית
הכנסת. עיקר השבח של בית הכנסת הוא כאשר הקדשה מתוחלה בחוותל,
בבית. כאשר 'מה טבו אהיליך יעקב', כי אז 'משכנתיך ישראל'.

מקור תפמידות הרעות

'ראשית גוים עמלק ואחריו עדי אובד' (כד, כ). מבאר בעל התניא זיע'יא
היינו ש'ה' אלוקיו עימו' תמייד יש' ריאת אלוקים בימי של יהודו. ואפלו
עמך רומו לאגודה ולחוצה שאון להן טעם, יודיע את ריבונו ומוצכו
למרוד בו'. עלי נאמר 'ראשית גוים עמלק' הגאווה והחוצה האלה הן
המקור והשורש לכל המידות הרעות.

אם עשרה בשמחה

'לא הבית אונן ביעקב' (כב, כא). מבאר רב' חייט' מצאנו זיע'יא' זאת למה,
מן' ש'ה' אלוקיו עימו' תמייד יש' ריאת אלוקים בימי של יהודו. ואפלו
אם הוא חוטא, 'תירעט מל' בו' יש לו שיברין לב. מצווה עשו יהודי
בשמחה, אך האם יש' יהודי העשיה עבריה בשמחה, השמעתם מימייכם
יהודים אמר' לישם ייחוד' קודם עשיית עבריה.

מקטרגט נפם

'לא הבית אונן ביעקב' (כב, כא). אומר רב' זושא מאניפולי זיע'יא' מועלם לא
ראייתי מלאק שלם שנברא מעבריה שעבר יהודו. מלאכים אלה חסר להם
תמייד איש איבר. לאחד חסר ראש, לאחד חסרות ידיים, כי הוו אפלו
כהשוא נכסל תלילה בחטא, מייד הוא מותחרט עלי ומצטער ונאנח לב שבור.
אנחות אלה שוברות ומתקצות את איבריהם של המלאכים הקטגורים.

שאפק אוד

'לא הבית אונן ביעקב' (כב, כא). אומר רב' ירושאל מרוזין זיע'יא' אפלו
כשייחודי חוטא, וגם כשהוא בא עומק התהום, עדיין יש בו נצוץ אלוקי ושבבי
אור של תשובה מוחבב בלבו. גם בשעת החטא 'ה' אלוקיו עימו'.

האגנה מתחסא

'לא הבית אונן ביעקב' (כב, כא). מבאר ה'ח'ת'ס סופר' זיע'יא' נאמר 'שיזוותי
ה' לנגיד תמייד. מי שיודע במוחששה שחבק'ה עימו בכל פניה שהוא פונה,
איינו חוטא במרורה. זהו לא הבית אונן עזון, כפירוש ר'ש'י ביעקב, מפני
שה' אלוקיו עימיו, בכל מקום ובכל זמן ח' עימיו, בלבו ובמוחשთו.

בעלטן עסמו

'לא הבית אונן ביעקב' (כב, כא). מבאר ה'שאריות מנחם' הדין הוא בעניין
שואר, שאם בעליך עימו והוא פשע, הדבר קרא' פשעה בעבילים ופטור. וזה
לא הבית אונן ביעקב' מחמת שה' אלוקיו עימיו עלי'ו, בלבו ובמוחשתו.

חבר לקב'ה

'ה' אלוקיו עימו ותרועת מל' בו' (כב, כא). מבאר ה'עיטורי תורה' מרי שאינו
מודבר סרה על ישראל ואינו כל גם ביהודי, סימן שה' אלוקיו עימו
وترועת מל' בו' הוא ידיד טוב וחבר לה', ומהנו עם גודלו של הקב'ה.

ימוד אמן פודד

'ה' אלוקיו עימו ותרועת מל' בו' (כב, כא). אומר הבעל שם טוב הקדוש
זיע'יא' לעולם אין יהודו בודד בכל מקום שהוא הולך ובכל מקום שהוא
עומד יה' אלוקיו עימיו.

בר ה' בשמה אדם"

העלון מוקדש

לעילוי נשmeno הזכה והטהורה של אציל
הנפש והמידות, מוכתר בכתר שם טוב

אברהם אריה דMRI ז"ל

בר זינה

נלב"ע זי' תמוז תשע"ד

ת.ב.צ.ב.ה

"נפשו בטוב תלין וזרענו ידרש הארץ"

לקים בנו חכמי ישראל

הרשות הרה' ג' יוסף דהאן שליט' אן רחל
בתוך שאר חולין עמו ישראל

תענית י"ז בתמוז יחול ביום חמישי

תחילת הצום: עם עלות השחר בשעה 4:14

סיום הצום: בשעה 20:08

אורות ההלכה

**תשובה הלכתית משולחנו
של מורה המרא Datara הגאון הגדול
רבי יהודה דרעי שליט"א**

הלכות תענית ציבור

ש - אלו תעניות חייב אדם להשלים עם הציבור?

ת - מצוות עשה מדברי הנביאים להתענות ארבעה צמות, שנאמר (זמרה ח) "צום הרביעי ונום החמישי וצום השביעי ונום העשרי וכו", ודרשו רבונינו: צום הרביעי - זה שבעה עשר בתמוז שהוא בחודש הרביי למןין חדש השנה ע"פ התורה, וצום החמישי - זה תשעה באב שהוא בחודש החמישי, וצום השביעי - זה צום נדליה שהוא בחודש השביעי, וצום העשרי - זה עשרה בתבת שהוא בחודש העשרי (ווסף עליהם צום יום הקיפורים). והוא מוצות עשה מהתורה וכן תענית אסתר - שהוא מוצב בחדשים מהרביי סופרים). והכל חייבים להתענות בזמנים הללו, ואסור לפרוץ גדר. ומנהג בני ספרד, שהחומר מחייב בשבת שלפני התענית, על יום התענית. חוץ מתשעה באב יומם כיפור ותענית אסתר, שאין מחייבין עליהם.

ש - האם מותר להסתפר או לתנצל בתענית שבעה עשר בתמוז?

ת - מעיקר הדין לא נאסר שבעה עשר בתמוז אלא באכילה ושתייה בלבד, אבל באשר עניינים שנאסרו בתשעה באב, והיין סכה וריחיצה נעילת הסנDEL ותשיש המיטה. מכל מקום, בעל נשף ראוי שיכיר בו כל מני תבשלה באב, בלבד מעתה הסנDEL ועל כל נסימ, יש להקל בריחיצה במים צוננים אפילו כל גוף. וכן אין להחמיר בתשיש המיטה, אם חלليل הטבילה בלילה שבעה עשר בתמוז.

ש - האם מותר להסתפר או להנצל בתענית זו?

ת - גם בזאת יאמור, שאמנים מעיקר הדין אין אישור בתספורות ונילוח בעזם שבעה עשר בתמוז, מכל מקום ראוי להחמיר שלא להסתפר ולהתגלה בו.

ש - אמתית מתייחס צום שבעה עשר בתמוז וסימונו?

ת - צום שבעה עשר תשעה באב (יומי הקיפורים), אשר נאסרليل כיומו. ומכל מקום, משעה שעלה לשון נאסר באכילה ושתייה אפילו אם התעורר קודם עלות השחר, אלא אם כן התנה בפירוש קודם שיש שish בדעתו לאכול ולשתות לפני עלה השחר.

ש - האם קטנים חייבים בתעניות הללו?

ת - קטן פחות משלוש עשרה שנה וגם אחד, וקטנה פחות מעתים עשרה שנה ויום אחד, פטורין מכל התעניות הללו בלבד מצום כיפור או יכאר אייה כמווז. אך משהיגנו לנו זה, חייבים הם להתענות עם העיבור אפילו שלא הביא עודין שתי שערות. ומכל מקום, אין להאכיל את הקטנים אלא כדי צרכם ולא שאר מעדנות ומתקיים, כדי שיתאבלו עם העיבור, ומהם דברים אמורים, שהם מביניהם במחות הימים ויש להם דעת להתאבל, אבל כל שם קטנים שאינם מבינים כלום במחות הימים, מותר להאכילים בכל דברគודם בכל מיות השנה.

ש - האםolle או זקן שתשתחוו, חייבים בתענית זו?

ת - לא גזרו חכמים תענית זו אלא למי שבリア בגוף ונפש. לפיכך חוללה אפילו שאין בו סכנה, פטור מתענית זו, ואינו רשאי להחמיר על עצמו. וכן שפטו וכן אשר נשכח וחשה עליו התענית, לפי ראות עיני מורה ההוראה. וכוכו כן מי שצרכן לאכול או לשות עיפר ציווי הרופאים, אוינו ראשיא להחמיר על עצמו ועליו לאכול ולשות כדי צרכו. אבל מי שחש בראו או בשאר אבריו מחמת הצום, איינו רשאי להפסיק את הצום אלא על פי הוראת חכם והכל לפיראות עיני המורה.

ש - האם נשים מעוברות חייבות בתענית זו?

ת - מעוברת אשר מלוא שלשה חודשים להריון, פורורה מתענית זו ואינה רשאית להחמיר על עצמה אפילו שהיא בריאה ואני מגישה בער או חולשה מוחודה. וגם אם טרם מלאו לה שלשה חודשים, אך מלאו ארבעים יום להריון, אם מרוגישה חולשה מוחודה, יש לפטור מהתענית. אבל קודם שללאו ארבעים יום להריון, דינה לכל הנשים, ועל כל פנים, אם היא מצטערת ביוורו ומרוגישה חולשה גדולת, נראה שיש להקל בה עיפר הוראת חכם.

ש - מה דין يولדות ומיניות בתענית זו?

ת - כשם שלא איזור על המעוורות, כך לא גזרו על يولדות ומיניות. וכן يولדה ומינקת בתענית זו, הוא עשרים וארבעה חדשים (שנתים) מיום הלידה, אף על פי שכבר הפסיקה להניק (או שלא הנקה כלל), והוא הדבר למי שלא ילדה אלא שנפל עוברה רוחל, ומרוגישה חולשה עקב החפה.

הילולת "אור החיים" הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוקלה"ה

טו' המזוז

רבנו חיים בן עטר, בעל ה"אור החיים" נולד בשנת ה' תנ"ו בעיר סאליז במרוקו לאביו הרב ר' משה בן הגאון הקדוש מוהיר חיים ממשפה מתורת מגולי ספרד, וקיבלו את תורתו מאביו אבי, שעיל שמו הוא נקרא, לדבריו בהקדמותו לספרו "חפץ ח'" : "ושבתו למדות תורתה מפי מורי ורביו, הרב המפורסם אדוני זקנינו מורי, אשר נודע בשערים שמו המפורסם, החסיד הענוי כמוחרי' חיים בן עטר זלה"ה אשר מימיו שתיית באර מים חיים, ובין ברכו גולדתני, וב汇报 שבתני, מיום הווית, לשאב מדבריו הטובים, ומרוב חסידות, כמעט אמי אומר, שלא עבר עליו חצי לילה בשינה, אפילו ליל תמו, מלוקע ולספוד כאשה אלמנה, על חורבן בית אלוקינו, בבכי גדול, ולהשלים כל הלילה בתלמוד, עימי ופיקודו כי מוציאי חלציו". כבר אז, בהיינו כתו, ושבע "אור החיים" כי כאשר יגדל ישאך בכל מוחו להזכיר את עטרת ישראל לעושנה. כאשר בוגר והיה לנער הצעיר אל סבו ולמד עמו תורה עד עלות השחר. רבנו חיים בן עטר י"ע הוא בין הרובנים הבודדים שזכו להוסר לשמם את התואר "קדוש", אשר בעש"ט אמר לעילו כי הוא יניצץ של משיח". "אור החיים" הוא צאצא לאחת המשפחות המכובדות והחשובות בין יהודים מרוקו, היא משפחחת בן עטר. השם "עטר" ניתן להם על יוזם סוחרי בשם בארכ מוצאים שם מכונים הבשימים בערבית "עטר". משפחחה זו יצאו בהמשך הדורות צדיקים וגואנים. בני המשפחחה מצאו להם מקלט בעיר סאליש שבמרוקו, ושם התבוססו והמשיכו ל佗ות את שושלת הזהב. גם במרוקו, כמו בספרד, התפרסמו בני המשפחחה בעלי מופת וצדיקים נוספים. בין נכבדי העיר פרנסיסקו של סאליש שבמרוקו בלטה דמותו הנائلת של רבבי חיים בן עטר והוא סבו של "אור החיים". רבבי חיים הזהו התפרסם בין יהודים מרוקו כאיש קדוש ובעל מופת אשר בקיא בנגלה ובנסתר ולא עד אלא נודע בנדיבותיו ובתמכתו לאביוינו. יום וליל הישב והגה בתורה ובסוג בזמנו שהיה טרוד בஸח'ר לא נטה את לימודו. רבבי חיים בן עטר ואחיו רב' שם טוב בן עטר יסדו בטה מדרש בסאליש נקריא מטעם הדברים "בית הכנסת בן עטר" ושם התקבצו תלמידים רבים כדי ללמד תורה. בנו של רבבי חיים הזהו, רב' משה, התגורר לא בטליה שנדוע בתמונותיו ופירשטו מנגורי היו לשם דבר והכל ניבאו לעגר גודלות וצורות. למרות שבירו סאליש היו תלמידים חכמים וקדושים בעליון בלט בינויהם רבבי חיים והופיע על כלום לשפט וגם לחסד. והנה הגיעו ימים בהם גברו הרדייפות נגד היהודים בשל חממת הממון של היהודים רוכשים נבז ומשפחותיהם שהתגברה. קנסות גבוחים הטללו על היהודים כבוז ומשפחותיהם נרדפו ללאرحم. בין הבורחוים הייתה גם משפחת עטר, שנמלטה אל העיר מכנאס. שם הווזמן להתחאר אצל רב העיר הרבי משה די אביה שנדוע בתלמידי חכם מופלג והפרק להוית תלמידו של רבבי חיים הזקן ובמשך כל השעות הרבות שלמדו השניים תורה ישב חיים הקטן ומגבע בשמחה את פניו התורה שהחפיקו מפיהם של שני גודלי תורה אלה. בן שתים עשרה היה רבבי חיים בן עטר כאשר שב עם משפחתו לבתו בסאליש, שם נרגעו הרוחות, אז היה כבר נער, אשר הספיק לסתור הרבה מטור רבבו והוא סב. מצערותו נודע בעל ה"אור החיים" כדוש וטהורו, מופשט כליל מן העלם ומלאו, מרובה במצוות וסיגופים. למורות תעינויו וסיגופיו לא מנע לשකוד בשקייה עצומה בתורה. בגין צעריך חיבר את ספרו "חפץ י"ע"ה כי הבן ממאמנו שהוא היה משיח והוא היה מוכן להתגלות ולבא, אך בעונותינו הרבים לא אישטייעא מילטא. בשנת תק"ב על הארץ, ועוד לפני שמאלה שנה לישיבתו, נצחו אראים את המזוקים ורבנו נתבקשabisה של מעלה "ויהן בעון הדור כמעיט שכב וופטר בו מ"ז שנה בהמושאי שבת קודש טוי תמו תק"ג בתקילת הלילה, ואז רער מעבוזו נטל הבעל שם טוב את ידיו לסתודה השליישית ששם הזקן היה לפני שקייה, ואמר "כבבה הנור המערבי", רבנו אור החיים נפטר. רבנו נתעלף י"דיד רבי חייםabolupfa מטבריה באמצע התפילה, ונשאר בתהעפלה כמחצית הרשעה. כשבה רוחו אליו סייר שלוויה את רבנו עד שערין גן עדן. כשםעה בעל שם טוב עובדה זו, אמר: "אמת הדבר, אבל ידוע תודיע שנסמת רבנו רבנן תשב בוגן עדן רק באירוע להתראות פינס עם קדושים ישראל מועלם, וברקוב תריד שוב השמה לעלם הזה, לסל יותר מצאות ומעשים טובים לה יתברך, כייפה שעיה אחת של תורה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי עולם הבא". ציינו הקן נמצאה בהר הרים, ורבים מושתחים עליו בכל ימות השנה, וביחוד ביום החילולא ט"ו בתמוז.

יה'ר שזכות הצדיק זצוקלה"ה תעמדו לכל עם ישראל

לשтол מחשובות

באחד ממסטוטיו הרבים הגע הצדיק
רבי נחום מצ'רנוביל לעיריה אחות
באזור פודוליה וואילין. כדרון, נכס
תחילה אל רב הייריה, כדי לקלל ממנו
סקירה כללית על מצב היהודים
וענייניהם. הוא עשה כן גם כדי לדעת
על אילו עניינים ליוור את בני
המקום בשעה שייבו לאפשו
ולהתברך מפי.

הרוב תיבנה באונינו את בעיתת המקווה
הקסן והחבור שבעיריה. "חובב
ראשונה במעלה היא לבנות מקווה
נאה ומזהדר ולקומים חדש את עניין
הטהורה", נאנח הרב.

"ימודוע אין התושבים עושים יד אחת
למען מטרה נעה זו?", שאל רבי
נחום.

"אהה", נאנח הרוב. "תושבי העיירה
יעים הם והזאה ז למלעלא מוכחים.
ובאושר ל...". הרב השתקתק לרעג,
מהסס אם להשלים את המשפט.
"באשר לפולני הגביר", אמר לבסוף,
"הרי זו ברכה לבטלה. קמנין הוא
ואיננו נהוג לשאות בעול עם החיבור".

מייד הצדיק מצ'רנוביל לסייעים את
השיכחה נפזר מהרב לשולם. הוא
אותה למשמו לעלות על העגלה
והורה לנגןן לצאות מהעיריה.
בගביהם לעיר הסמוכה, בישר רבי
נחום מהמשם לשכון בעכוור רוכבה
מפוארת. הצדיק עלה עלייה וסיפר
באצבעו לכיוון העיירה שזה עתה באו
מןנה. "אל בית פולני הגביר", הפסיק
רבי נחום.

הגביר של העיירה לא היה מן
החסידים ואף לא מהחרדים במוחוד
ללבורי חכמים. יתר על כן, תמיד ולול
בחסידים המקדושים כל מלה ונעה
של רבם. וככליאתא, באיזו אמת
הכרוכה המפוארת עוצרת ליד דלת
ביתו והצדיק מצ'רנוביל יוצא מזוכה,
מייד ליצאת ולקבלו בהדרתכבודו.

הוא הופעת מהכבד הרב שנפל
בחלקו, בעובדה שהצדיק חבר
להתאורה בביתו. בתוך זמן קצר
התפרנס בעיירה דבר בוואו של הצדיק
מצ'רנוביל, ורבים מתושביה החלו
צガנים על פח הבית בעצייה
להיכנס פנימה ולהזוזה בו. עובדה זו
רק הגדילה את תחומות קורת הרוח
של הבביה.

שעה ארוכה ישב הצדיק בחדר
ההיוודא שתקצה לו הגבר וסוק
בעיניינו. בהתקרב שעת מנוחה, שלח
רבי נחום לקרא לאביו לביר כדי להזוז
עמו "ענין חשוב ביותר". שנכנס
הగביר לחדר היה רבי נחום שקו
בספרו. פיו נהור אוור עלייל והגביר
בבון בחתפלוות. עתה,
שהתבונן בצדיק מקרוב, יכול היה
להבין טוב יותר אותו ורגשותיו של
הקהל הרוב המתמיין בחוץ. "אכן,
חכם אדם תאיר פניו", אמר בלבבו.
הוא נטל כסא והתיישב בעד דממה,
בעוד בוי נחום מוסיף להעתק
בתלמודו, אינו חש כלל בכניות
מאחורי. מבעד לחלון גברו קולות
הקהל המצפה לבוא בשעריו הבביה.
“אה! מה רב חלקו של הרבי בעולם
הבא”, הביצה מתאות מחשבה במוחו
של הגבר. דמיונו החל מפליג בנודל

הרבנות והמוסעצת הדתית מחלקת המקוואות

“מקואה ישראל ה’”

בגיל ובחדווה אנו מבשרים
לציבור הרחב עלפתיה

מקואה טהרה לנשים בשכונות כלניות

רחוב דר גין קלוס פישמן 55 באר-שבע
שעות הפтиיחה הן כל המקוואות בעיר
מס' הטלפון במקואה: 08-6673808

בדבר פרטיים/ שאלות ניתן לפנות
למח' המקוואות 08-6204003

כולי תפילה ותקווה
שבועה"י נמשיך לדאג
לשיפור שירוטי הדת בעירנו ה'ק'

ברכת התורה והטהרה
יושע (שוקי) דMRI
ממונה המועצת הדתית בא"ר שבע

תפילת

האור החיים הקדוש

יהי רצון מלפניך אבינו מלכנו קידות או רגשינו רוחינו
ונשפטינו, למען בריתך אשר ברת לשלש עשרה מידות שאינן
חוירות ריקם מלפניך, זכור ארכבתינו וחיבתינו וחייבתינו וחייבתך
לבית קדשינו ותוחזר להשתעשע בנו כי קדם כי קשה
פרידתך ממנה אל גאותך שכינוך מורתינו המו מעינו וכלתא
נפשינו אל גאותך שכינוך מתחננים ובוכלים לפניך ד' אב
הרחמן על גלות השכינה הושיעה ד' שכינוך ודבק נפשינו
רווחינו ונשכנתינו ויעול מלכנו בהיכלא.

אמן כן יהיה רצון!

השכר המזומן בשmissים לצדיק
מצ'רנוביל. הוא לא ידע כי הצדיק
הישוב מולו והוא הוא ששתל במוחו
מחשבת אלה.

בשחרם הצדיק את עינוי מהספר
בחיכון בגבר מקצת, אך שנוצר
שעת המנוחה, "במחילה מכבוד",
התגנול רבי נחום, "הנה ניגש עתו
להתפלל ואת השיחה החשובה בינו
נקים אחרכך".

הגביר התאכזב במקצת, אך שנוצר
בקחל הרוב הזוכה על דלת ביתו,
הנתהם לבבבו. "היכנסו ונואו
לטרקיין ביתו הדול לתפלת מהנה
עם הצדיק", הזמין את המfon
שפתחה.

כל הצדוק סיים "שמונה עשרה" מכבוד
חו"ש משניים: הצדיק מצ'רנוביל
... והגביר. בתמיהן ובஹשתאות עקב
הקהל אחר הגבר הקמן, השקע
בתפלתו. ניכר היה בו כי סורה
פנימית כלשהי מתחוללת בקרבו.

סערת-גפו גברה והלכה מרגע לרגע.
בגינויו לרבות' שלח לנ' השתחה
ארוכות במילוטי, כשכהה על חזוז
פעמים, באמירת "כי חטאנו... כי
פשענו", נראה היה כי רודטה אמיתית
מצפה אותו. בהמשך תפילה אף פרץ
בכבי. שעיה ארוכה עמד על מקומו,
ראשו שפוף, גוף רוטט ועינוי מגירות
דמעות שקטות.

כל אותה עת האrik בתפילה נס
הצדיק רבי נחום. הוא עמד בעיניהם
עצומות, דבק במילוטיו, גוף נע
מדודות אננה ana. וכששים הצדיק
את תפילה, פסע גם הגבר לאחורי
שלוש פעעות.

לאחר התפילה פסעו הצדיק והגביר
יחדיו והסתגנו בחדר לבdom. איש לא
הבן מודיע בחור הצדיק להתארח
בביתו של הגבר המנוכר לעורכי
הקהל, כשם שאיש לא ידע להסביר
את פרש הרהוריונות הפתאומיות
שахזה בגבר בעת התפילה.

ובעוד הכל מבקשים לעמוד על פשר
הדברים, נראה הצדיק והגביר יוצאים
מהחדר הסגור. הצדיק השתחה קלוות
כדי להוציא את ידי הנוחים לשлом
וההעניק להם את ברכותיו, וצא
לרככו. ואילו הגבר, שרשות בכבי
בתפילה עידין ניכר על עינוי
האדמות, נראה עתה מאושש
ומוחין.

עד מהרה ניאות לפטור את החוויה.
הוא הוציא מכיסו מגילת ניר קטנה,
שליליה נכתב בזה הלשון: הריני מוכר
לפולני הגבר את תלוקי על הקיט בעיריה
וברמורה מתהיב הוא להקים בעיריה
מקואה טהרה חדש ומפואר ולקבל
עליו את כל עלות הפעלה. על
החתום: רבי נחום מצ'רנוביל.
לעסקה נאות", אמר הגבר בחיקון
מוביש, "לא יכולתי לסרב".

עלילוי נשמה
הר' יוסף שלמה טרייקי זצ"ל
בר עליה ז"ל
והרבנית רחל טרייקי ע"ה
בת סמי ז"ל
ת.ג. ז.ב.ה.

שבת שלום!